

اندیشنامه معرفت دینی (۲)

اسلام و مدرنیته؛ تعارض یا تلازم؟

فهرست

۷	پیشگفتار
۹	مقدمه
۱۳	نگاهی گذرا به اندیشه‌ی مدرن
۱۳	۱- مدرن
۲۱	۲- مدرنیته
۲۲	۳- مدرنیسم
۲۴	۴- مدرنیزاسیون
۲۵	رویکردی اجمالی به اسلام
۲۹	نتیجه‌ی بحث
۳۶	عقلانیت در اندیشه‌ی مدرن
۳۶	مفهوم عقلانیت ابزاری
۳۷	کنش‌های چهارگانه
۳۹	تعارض عقلانیت صوری با عقلانیت محتوایی
۴۰	عقلانیت ابزاری و دنیوی و سکولار شدن

پیشگفتار

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهٰنٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ كُتُبًا مِّمَّيْنَا
ای مردم! همانا برای شما از جانب پروردگارتان برهانی آمده است، و ما نوری روشنگر
(قرآن) به سوی شما فرو فرستادیم. (نساء-۱۷۴)

سپاس خداوندی را که بشر را به برهان حقانیت وجود ذی جود آخرین فرستاده‌اش و نور روشنی بخش کلام الله مجید هدایت کرد و ملت شریف ایران را با هدیه‌ی آسمانی انقلاب اسلامی و حیات در ذیل نعمت و ولایت در مسیر رشد و تعالی قرار داد.

انقلاب اسلامی، نعمت بی‌بدیلی بود که رهین ملت ایران شد تا مسیر تمدن سازی اسلامی و الگو شدن برای جهان بشریت را پیماید و البته در این طریق راه ناپیموده هنوز زیاد است و نیازمند گام‌هایی استوار و خردورزانه هستیم. اندیشکده‌ی برهان که متشکل از جمعی از فرزندان انقلاب اسلامی است، کانونی است فعال در زمینه تبیین گفتمان تمدن‌ساز انقلاب اسلامی. تلاش این موسسه اندیشه‌محور بر این است که با تکیه بر سرمایه و استعداد معرفتی - علمی نیروهای فرهیخته جریان انقلابی و ارزشی به تبیین

گفتمان انقلاب کمک کرده، در مسیر تربیت نیروهای فکری تراز انقلاب اسلامی و یا به تعبیری «مؤمن اندیشه‌ورز جهادی» بکوشد.

این موسسه خود مسیر مطلوب خود را حرکت در چارچوب الگوی امام-امت می‌داند و بر این اساس، مبنای گفتمان‌سازی جهادگران فکری این اندیشکده بر پایه‌ی تبیین بیانات و دغدغه‌ها و مطالبات سیاسی-فرهنگی حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و تولید پژوهش‌های معرفتی و راهبردی معطوف به این مهم است. اندیشکده‌ی برهان بر آن است که در مسیر یک جهاد فکری و اعتقادی منسجم و متقن با پاسخگویی مستدل و منطقی به پرسش‌ها و مسئله‌های کنونی جامعه، گره‌گشایی از معضلات فکری و نظری و شبهه زدایی و تولید تحلیل و تأملات سالم و پالوده از کج‌اندیشی و انحراف، گام بردارد.

امید است این اثر، گامی کوچک اما مؤثر در شناخت و تعمیق اسلام ناب محمدی (ص) و مورد رضایت پرچم‌دار هدایت بشر، حضرت ولی عصر (عج) قرار گیرد. لازم است از زحمات حجت الاسلام سید محمود نبویان و سایر همکارانی که ما را در تهیه این کتاب یاری فرمودند، تشکر بجای آوریم.

محمدجواد اخوان

مدیر اندیشکده برهان